

טשענאכאזער

העכצטע טאג פון דער וואך
צווייטע זייט
פרייטאג 10 מאי 1935

Zarząd Spółdzielczego Banku Handlowo-Przemysłowego
z ogr. odp. w Częstochowie zawiadamia członków, że
Zwyczajne Walne doroczne Zgromadzenie odbędzie się dnia **12 maja 1935 r.** w lokalu Spółdzielni, Nowy Rynek 4, o g. 4 pp
z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego. 2) Odczytanie protokołu poprzedniego Walnego Zgromadzenia. 3) a. Sprawozdanie z odbytej rewizji PAŃSTWOWEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ; b) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok 1934 i udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie. 4) Podział zysku. 5) Budżet na rok 1935. 6) Zmiana par. 42 Statutu. 7) Sprawa wysokości kredytu jaki może być udzielony członkowi Banku, w stosunku do wpłaconych przezeń udziałów (art. 36 Ustawy o Spółdzielniach). 8) Oznaczenie granic najwyższego kredytu jaki może być udzielony jednemu członkowi. 9) Uzupełniające wybory do Rady Nadzorczej.

קאאפעראטיווער האנדעלס - אינדוסטריע - באַנק
אַלגעמיינע יעהרליכע פערזאמלונג
אין אייגענעם לאָקאַל, נײַער מאַרק 4, אַ ייִגער 4 נאָכמיטאָג
מיט פאָלגנדעם טאָג-אַרדנונג: (1) ערעפֿנונג און וואהל פון א פאָרזענדען. (2) פאָרזענדען דעם פראָטאָקאָל פון דער פרייגער אַלג. פערזאמ-
לונג. (3) א. בעריכט פון דער רעוויזיע דורכ'ן מלוכה'שען קאָאפּ. ראַט; ב. בעריכט פון דער פערזאמלונג און אויפזיכט ראט פאר'ן
יאָהר 1934 און ערטיילען אבסאלוטאריום דעם ראט און פערזאמלונג. (4) צוטיילען דעם ריז. (5) בודזשעט אויפ'ן יאָהר 1935. (6) ענדערען
דעם פאראגראף 42 פון סטאטוט. (7) פעסטשטעלען די הויך פון קרעדיט, וואָס קען ערטיילט ווערען א מיטגליד, אין בעצוג צו זיינע אייגענ-
ע צאלטע פאָנען (ארט. 36 פון אסטאטו וועגען קאָאפעראטיווען). (8) פעסטשטעלען די סומע פון גרעסטען קרעדיט, וואָס קען ערטיילט ווערען
א מיטגליד. (9) ערנעצונגס-וואהלען צום אויפזיכט-ראט.

אונזער פריינד יעקב האַניגמאַן צו זיין חתונה מיט פּרל. מאַניאַ פרידמאַן
די הארציגעסע ברכות היינט
פאמיליע ב. קויפמאַן.
מזל-טוב צו דער חתונה פון ה' יאַקוב האַניגמאַן מיט פּרל. מאַניאַ פרידמאַן.
אייביגע צופרידנהייט און א בליקליכע צוקונפט היינט
משה לעווקאַוויטש אין פרוי.
צו דער חתונה פון אונזער פריינד יאַקוב האַניגמאַן מיט פּרל. מאַניאַ פרידמאַן
א הארציגען מזל-טוב און א בליקליכע צוקונפט
היינט מרדכי סולפאָווסקי.

קריניץ ווילדע „ראַיאַל”
Dr. med. BERKMAN
נעמט אָ אַ גאַנץ יאָהר.
RABKA
pensjonat Keh,
tuż obok łazienek otwarty Ceny dostępne.
Kuchnia ściśle rytualna.
איד וויל צו קויפֿען אַ גענוצטען
אויסגען און אַ וואַנע פון אַ
באָדע-צימער.
ערקונדיגען: לענטשנע אלע 6.
ראַנקואַגונג.
דערמיט דריקען מיר אויס אַ דאָנק די אלע,
וועלכע האבען אַנטוילענעמען אין בלימעל-טאָג,
וועלכער איז פאַרגעקומען מאַנטאָג, דעם 6 מאי ד. י.
און האט אַריינגעבראַכט די סומע פון 161.20 זל.
די פערזאמלונג פון דער גמילה-חמד-קאסע
אַגראַדאָיע 6.

Z intencji zaręczyn koleżanki naszej ITKI BLAUÓWNY
z p. N SZWARCEM z Krakowa życzymy wiele szczęścia.
Leszczykówna, Kopelówna, Wieluń.
לרגל ארושיה חברתנו יטקה בלאה ויעלון עם מר נחום שווארץ קראקא.
מברך בברכת מו"ס ובשתיד מזוהר
החלוק המורח, הועד של „ברוריה”, בוילון.
צו די תנאים פון ה' אברהם אולעזשאַקע
מיט פּרל. פראַניאַ בערקאָוויטש א הארציגען מזל-טוב און א בליהענדע
צוקונפט, די עלטערן פיעל נחת
היינטען מאיר קראקיער און פרוי
צו דער חתונה פון ה' דוד אונגליק מיט פּרל. סאַלאַ שוואַרץ
א הארציגען מזל-טוב און א בליהענדע צוקונפט היינטען
משה לעווקאַוויטש אין פרוי.
פיעל גליק און א הארציגען מזל-טוב היינט איך מיין פריינד דוד אונגליק
צו זיין חתונה מיט פּרל. סאַלאַ שוואַרץ.
משה הערשליקאָוויטש.

זינטאָג, דעם 12-טען מאי 7 אַ ייִגער אָווענר
אין אייגענעם לאָקאַל אלע 12 קומט פאַר
די ערעפֿנונג פון
אַ גמילות = חסדים = קאסע
ביים צעך פון יידישע מאלער, גלעזער און זונעס.

Szkoła tańców
baletm. K. KOSTECKIEGO,
w lokalu własnym Waszyngtona 6.
Przyjmuje zapisy na kursy, lekcje po-
jedyncze codziennie od 10 rano do 10 w.
יִסְרֵן שַׁבַּת אַנהויב 8 אָוונד פאַרקאמישע
לעקציעס פאַר יידישע געזעלשאַפֿט.
לעצטע מוין-שלאגערס.
צוגעגליכער אַבאַקל.

די פערון. פון סוחרים-און פאַבריקאַנטען-פערזאין
מאַכט בעקאַנט, אַז זינטאָג, דעם 26 מאי ד. י. 3 נאָכמ.
אין אייגענעם לאָקאַל, אלע וואַלנאָשטש 3-5 קומט פאַר די
אַלגעמיינע פערזאמלונג.
טאָג-אַרדנונג: (1) ערעפֿנונג, (2) וואהל פון אַ פאָרזענדען פון דער פערזאמ-
לונג, (3) לעזען דעם פראָטאָקאָל פון דער אַלג. פערזאמלונג פון 2 אפריל 1934,
(4) בעשטעטיגען דעם בעריכט פון 1934, (5) ענדערען דעם סטאטוט, (6) בור-
זשעס אויפ'ן יאָהר 1935, (7) וואהלען פון א פערזאמלונג און רעוויזאָנס-
קאמיטע, (8) פרייע פאַרשלאָגען.
בעמערקונג: (1) אין פאל ווען אין ערשטען טערמין וועט נישט קומען די געהעריגע צאָהל מיטגלי-
דער, וועט די פערזאמלונג פאַרקומען דעם זעלבען טאָג 4 נאָכמיטאָג אין צווייטען טערמין און
וועט זיין בילטיג ביי יעדער צאָהל אנהענגענע. (2) לויט'ן פאר. 13 פ. 5 פון סטאטוט האבען די
מיטגלידער דאס רעכט אַריינצובראַנגען פאַרשלאָגען נאָר 10 טעג פאר'ן טערמין פון דער פערזאמלונג.

שבת, דעם 11 מאי פונקט. 7 אָוונד קומט פאַר אין אייגענעם לאָקאַל אלע 12
די פייערליכע ערעפֿנונג פון ה' יעקב האַניגמאַן מיט פּרל. מאַניאַ פרידמאַן
ביים יידישען שניידער-צעך
טאָג-אַרדנונג:
(1) ערעפֿנונג-לאָגיק, (2) די בעזייטונג פון דער הילט-קאסע אין יעצטיגען מאָמענט-רעפערענט
סקערעטארי-היינע, (3) דורכלעזען און בעשטעטיגען דעם סטאטוט פון דער קאסע-סקערעטארי מאג.
ראָענצווייג, (4) טעטיגקייט-בעריכט-פייגענבלאט, (6) וואהלען פון א פערזאמלונג, (7) פרייע פאַר-
שלאָגען. אלע חברים ווערען געבעטען צו קומען
מיט אכטונג די פערזאמלונג.

ראַטעוועט דאס געזונד!
אַ קראַנקער מאָגען איז אַס די סיבה
פון פערשידענע קראַנקהייטען
Ziola z Gór Harcu D-ra Lauera
זענען אַ גוט מיטל צום רעגולירען דעם מאָגען. זיי
בעזייטיגען אַבסורדקייטעס און זענען אַ מילד נאָטירליך
אַבסורד-מיטל. בעזייטיגען די פּוילינגס - סובסאָנצען.
וועלכע פערזינלעך דעם אָרגאַניזם.
Ziola z Gór Harcu D-ra Lauera
ווערען געברויכט ביי קראַנקהייטען פון דער לעבער,
נירען, גלעזער, און מערידען, ווערען גערן גענו-
מען דורך די קראַנקע.

Chcesz usunąć wilgoć z mieszkania lub
wytepić grzyb z podłogi i muru — kup
płyn izolacyjny „ROMANIT”,
a jeżeli chcesz żeby dachy
nie przeciekały wody — kup
lakier izolacyjny „BEROLITH”
wyłącznie sprzedaje tanio firma:
„Materiały Budowlane”
sp. z o. o.
Częstochowa, Al. Wolności 43/47.

Premjowana odpowiedź
6000 odpowiedzi
Kollontaj
266
z konkursu Kollontaj
גוט איז די זיך פאר הויז-רעוויזיע אריס און ריך
און אנדערע זייענע זענען צו איהר קיין פערזאליך:
מיט דעם ברוי מאַכט זי אַין אָרדנונג שטעל,
ווייל זי איז גוט און אויך רעזעל:
האָב די אלע מעלות בעפריידיגען געניגט,
אַבער נישט פון דעם אַזיין איז די היינטיגע פרוי ענטזיקט:
נור דאס, וואס זי איז שפאַרזאם פאַר אלעס
אין א צייט פון קריזיס און קאמף א פייגעס
כאַטש דער קריזיס פיהרט א ברודי ווי עס זענען די הויזים:
וועלכע מיר נישט זיין ברוידי ווי עס זענען די ערשטע
און זאָ יעדער פון אונז דאס געדענקען אלע ערשטע
און קאַלאָנאָיאָף מיט דעם וואס-ברעס איז די בעסטע.

פאַרבעריי און כעמישע וועשעריי
„BENETA”
ב. יאַסעלעוויטשאַ 11
(געזענאָבער דעם געוועלב פון דער
קאַפּעלשאַרניע)
אונזער דער צייטונג פון אַנאַבאַטלעכעס פון
דער כעמישער אינדוסטריע - שולע אין וואַרשאַ
מיט לאַנגהאַריגער פּראַקטיק
ספּעציאַליטעט:
(1) פאַרזען לויט מוסטערן,
(2) דעסאָנירען (אָרענטמען) פּלעקען אָון האַשען
אויפֿן אָרט,
(3) כעמיש רייניגען און פאַסאָנירען קאַפּעלשען,
(4) וואַשען שטייפֿע מענער-וועש מיט אַ
דויערהאַפֿטען שניטעל גלאַנץ.
די פרייזען בעדייטענדיג-ערנדיגט.

We wtorek, dnia 14-go maja 1935 r., jako w pierwszą bolesną rocznicę
śmierci nieodżałowanej naszej żony i matki
b. p. SOLI PRASZKIEWICZ
odbędzie się odsłonięcie pomnika oraz żałobne nabożeństwo, na które zapraszają krewnych,
znajomych i życzliwych
Mąż i dzieci.
Wyjazd autobusami punkt, o godz. 9-30 rano z mostu, obok Szpitala Żyd.

צי וועט ענדליך נעמען א סוף צו די כול'גא-נישע אָנפאלען אויף יודען.

די פערער רייסט זיך אויסצושרייבען דעם גרויסען וועהטאג, וואָס זאמלעט זיך אַן אויף דער גשמה צוליב דעם לעצטע כול'גאנישע אָנפאלען און גע-וואלדיגער העצע געגען יודען אין פוילען.

די ענדעקעס, אָדער ווי עס הייסט וויער נייע פארטיי, "נארא" האָבען זיך געשטעלט אלס ציעל צו פערביטערען דאָס לעבען פון יודען אין פוילען. אָג-פאלען, אונטערצינדונגען, זאָגאר מאַר-דען זענען געוואָרען אַ טאָג-טעגליכע ערשיינונג. זיי האָבען פריי און פראַנק געוילדעוועט איבער יודישע קעפּ און איבער'ן יודישען האָב-און גוטס. מיר האָבען געפיהלט, אַז דער באַדען ברענט אונטער די פיס און מיר האָבען נישט געוועהן קיין אויסגאנג פון דער לאַגע. ערשט נאָכ'ן מאַרד פון מיניסטער פערצאָק, ווען די רע-גירונג האט מיט אַ פעסטע האַנד דער-ריקט אויך די "נארא"-בעוועגונג, איז אַביסעל שטילער געוואָרען און מיר יו-דען האָבען געמיינט, אז מיר וועלען קאנען לעבען רוהיג.

מיר האָבען אָבער געהאט א גרויסען טעות, וויער האט זיך לעצטענס אי-בער פוילען צולאזט א כוואליע פון ווילדע אָנפאלען אויף יודען און די צייטונגס-כראַניק ברענגט טאָג-טעגליך שוידערליכע שילדערונגען פון מעשים תעוועים, וואס די ווילדע חיה'שע אָג-טיסעמיטען פיהרען אויס אויף יודען.

באַמבעס אויף יודישע געשעפטען און געוועלשאפטליכע אינסטיטוציעס, רעוואָלוצער-קוילען אויף אונשולדיגע יודען, שרעקליכער יודען-האַס און הע-צעס, באַקאנט אויפ'ן ווילדסטען אופן שטעהען אויפ'ן סדר-היום, און צו אונ-זער זייערע וועהטאָג וועט מען נישט אַז די מאַכט זאל דאָס אונטערדריקען מיט א שטארקער האַנד.

אויך אין אונזער געגענד ווילדעוועט און בוזשעוועט יעצט דער אָנטיסעמי-טיזם. אין מיעדזשנאָ בעפאלט מען יו-דען, מען לאָזט זיי נישט לעבען; אין קאַניעפּאָל פיהרען זיי ענדעקעס אַ ווילדע העצע, שלאַגען, האַקען אויס שוויבען אפילו אין טוהל און לאָזען נישט קיין קריסטען קופען ביי יודען, און אויב דאס איז נאָך וועניג - שטערט מען די מצבות אויפ'ן יודישען בית עולם.

אויך אונזער "גאַנצ'ץ" שיסט זיינע גיפטיגע פוילען אין יודענס האַרץ. ער פערסט'ט די לופט און העצט די קריסטליכע לעזער, אַז דאס איז אַנטער-נאַציאָנאַלע יודענטום וועל פערקאָפּען

די וועלט. אַרום-און-ארום שנאה, האס און גע-פעהרליכער גיפט. מיר געפונען זיך ווי אויף אַנאינזעל, וואס איז אונטער-געמינעוועט און יעדע סעקונדע קען עס עקספלאדירען.

מיר ווייסען דאָך יא, אַז די גאַנצע העצע פון די ענדעקעס געגען יודען איז נאָר כדי צוציהען צו זיך די מאַסען און אַזוי-אַרום צו קענען אויסשטרעקען די הענד געגען דער רעגירונג, אָבער מיר זענען דערווייל, דאס פעהר-היה-דעל.

מיר ווילען זיך יעצט נישט אָננעמען די עולה פון דער רעגירונג, וועלכע קאָן זיך איהר שפעטלי בעשטעהען.

די אָלגעמיינע פערזאָמלינג פון דער גמילת-חסד-קאסע (אָגראָדאווע 6).

זונטאג, דעם 5-טען מאי איז אין אייגענעם לאָקאַל פארגעקומען די יעהר-ליכע אָלגעמיינע פערזאָמלינג פון דער גמילת-חסד-קאסע (אָגראָדאווע 6).

די פערזאָמלינג עפענט פּרעזעס ה' ווינהאלץ און בעט צו בעהרען מיט אויסשטעהן די פערשטאַרבענע מיט-גלידער פולקע דימאָנס און מאיר גאָג-שערצוויש.

אלס פארויזער ווערט אויסגעוועהלט ה' ש. פראַנק. אלס בייזיצענדע די ה'ה: יעקב ראָזענבערג און לייב דוימאן, סעקרעטאר - קאַרשוו.

דער סעקרעטאר לעזט דעם פראָטאָ-קאָל פון דער פאראיגעהריגער אָלגעמיי-נער פערזאָמלינג, וועלכע ווערט בע-שטעטיגט.

דעם טעטיגקייטס-בעריכט גיבען אָג די ה'ה: ח. ווינהאלץ און ה. פרייער-מויער. פון בעריכט ווייזט זיך אַרויס, אַז דאס פערזאָמלע יאהר איז ערטיילט געוואָרען 125 הלוואות אויף דער סומע פון 6,000 זל. די קליינע צאָהל הלוואות נעמט זיך דערפון, וואס די פעסטען האבען נישט איינגעצאָהלט זייערע חובות און דאס האט פערזאָמלעט, וואס היי-יאהר איז אויסגעגעבען געוואָרען ווייניגער הלוואות, ווי דאס פאָריגע יאהר. אויך זענען אין דעם בעריכטס-יאהר, צוליב געוויסע סיבות, נישט גע-מאַכט געוואָרען קיין אונטערנעמונגען, ווי: בלימעל-טעג און אנד. אימפּרעזעס.

דאן האט זיך די קאסע פערגרעסערט מיט א געוויסער סומע.

דעם קאסע-בעריכט גיט אָג דער סעק-רעטאר ה' קאַרשוו און עס ווייזט זיך אַרויס, אז די קאסע פערמאָנט היינט

וועט נישט כאַפּען קיין מסחר'ל, וועט ער, דער פאַרק, איהם געבען די מעג-ליכקייט זיך אבצורוהען, נאָטירליך, אויב ס'וועלען נישט זיין קיין זייטיגע שטערונגען מצד די זאָוואָדזער שטעט-דיגע איינוואוינער, וואס זענען זעהר חוצפה'דיג און פערליידען נישט קיין סעמיטישע טיפען אין זייער שכנות.

פונדעסטוועגען-האט דער פאַרק גע-טענהט-האבען מיר אַנעצה, מיר ווע-לען בעטען אונזער קווינקע, די שווע-וועלכע וואוינט אויך בשכנות און ביי א גויט-פאָל, וועלען מיר געבען לעק-ציעס, ווי אזוי מען דאַרף זיך אויפ-פיהרען אין פאַרק.

דאָס יודישע שפיטאַל האט צוגעזאגט צו שטעהן אויף דער וואך על כל צרה שלא תבא, סיי מיט סעפּעראַפּעקס און סיי מיט דער אָנלעג סאַלע... און אויב דאָס וועט זיין וועניג, זענען זיי באַדיי גרייט צוצובויען אַ נייעם פלי-געל, וואס שטיל אין אויער רוימט מיר איין דער שפיטאַל-מחות, דאס ער איז זיכער, אַז אַזא שפע ווי זיי וועלען האָבען צוליב'ן נייעם שידוך, האָבען זיי נאך נישט געהאט, ווארום די כלה'ס פרידער, די זאָוואָדזער, זענען גוטע צושטעלער פאר'ן יודישען שפי-טאַל. אָטאָ דעם נדן זאָגט זי צו, די שפיטאַל-מחות'נטע, צו געבען מיט דער ברייטער האַנד...

די "ווארטא"-מחות'נטע שטעהט אויך נישט אָג, אויך זי וועט שענקען אויב נישט קיין נדן, טאָכטער דרשה-געשאנק; אויב דער חתן וועט זיך פיהלען שלעכט, ס'וועט איהם ווערען הייב פון דער כלה'ס "גוטשפייט".

דער פאַרק איז דערווייל דער סך-הכול, דער צוגעזאָגטער נדן פון די נאָהנטסטע מחותנים. די כלה אליין איז אָבער נאך נישט געלונגען צו בע-קענען פון אלע זייערע, און מען קאן

דאָס ענטהילען פון אַנאָרעניק = טאָוועל פאַר דער פערשטאַרבענער כלה = טהווערין העלענא וויערזשביצקא.

פערג. זונטאָג, איז אין צוזאַמענהאַנג מיט דער יאָהרצייט פון דער פערשטאַר-בענער כלה-טהווערין פרוי העלענא וויערזשביצקא אין לאָקאַל פון דער אַכראָנסק בייים, "דאָבראָטשינגאָשטש" אויף פרשעמיסלאַווא-גאס פארגעקומען די ענטהילונג פון אַנאָרעניקס-טהוועל-לכבוד דער פערשטאַרבענער כלה-טהו-ערין און אַנפיהרערין פון דער אַכראָנסק פרוי העלענא וויערזשביצקא.

אין זאָל זענען פערזאָמלעט פארשטע-הער און היגע פילאנטראָפישע און גע-זעלשאַפטליכע אינסטיטוציעס.

דר. באטאווע עפענט די פערזאָמלונג מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

די דאזיגע הייסט ווערטער ווערען דורך דער פערזאָמלונג געפירט מיט ווארימע ווערטער, געווינדעט דאס אַנדענקען פון דער פערשטאַרבענער און רעכענט אויס איהרע מעלות און די אַפּערזוויליגקייט מיט וועלכער זי האט געאַרבייט פאר'ן "דאָבראָטשינגאָשטש" ככלל און פאר דער אַכראָנסק בפרט.

פ. בלומענקראנץ.

דער קאנפליקט צווישן שכל און געפיהל.

(רמב"ם - ר' יהודה הלוי)

(שטריכען).

גייער, יעדענמאל נישט פאָלגנדישע, היטענדיג זיך פאר'ן „היצ' ונסגע“.

דער דראַנג צו בעגרינדען די יודי-שע אמונה שכל'דיג-אבסטראהירענדיג די העלעניסטן מיט זייער קנאָפער השפעה-האט זיך ענטוויקעלט אין דער גאנצער ברייטקייט אין מיטעלאַטער, און בעקומען דעם גרעסטען, פ-היגסטען פערטרעטער אין דער פערזאָן פון איינעם פון די גרעסטע יודען אין אַלע צייטען-אין רמב"ם.

און כאַראַקטעריסטיש.

דער געברויך פון אויסטייטשען, פון פער'שכל'ען די אמונה איז נישט געווען א פועל-יוצא אין דרוק פון אינווייניג, ווי די משיח-פעוועגונגען, חסידות א.א.וו. (נישט רעדענדיג וועגען די ווירטשאַפ-טליכע גורמים, וואס שפילען תמיד אַ דאָמירענדיגער ראל) נור אין דער עיקר פון דרויסען.

דער אויסערליכער שטראַם, פון וועל-כען יודען לאָזען זיך אַזוי לייכט מיט-רייסען האט אויך דאסמאל פערכלינעט. מ'האט אנגעהויבען פיהרען זיך לויט'ן אַראַבישען שטייגער (מ'איז אַרומגע-פאהרען מוסר'ן פאָרוואָס יודען היטען נישט די מצוות מעשיות), מ'האט אַנ-געוויבען שאַפען אין דער אַראַבישער שפראַך (אַפילו אַזאַלכע מוסר-ספרים ווי דער „חובת-לבוּב“) און פשטל'ען זיך אינאיינעם מיט די אראַבער, ווע-לענדיג בכח אַריינפאַסען די תורה אין דער אַריסטאָטעלישער שיטה.

דער רמב"ם מיט דער הילף פון זיי-גע גלענצענדיג פילאָגאָישע ידיעות ווי אויך זיינע אָנהענגער האבען זיך בעמיהט אויסצוטייטשען די פערזאנא-פיקאציע-אויסדריקען וועגען גאָט אַלס אַבסטראַקטע בעגריפען און געסטאַרעט זיך די חושם און נ"ך מעשיות אויסצו-טייטשען דוקא אַלעגאָריש.

אנאטאָלי צ. ב., דעם איידעם פון ר' שמואל אבן-תנן, דעם איבערזעצער פון „מורה-נבוכים“, בעמיהט זיך אין זיין ספר „מלמד התלמידים“ צו פער-טייטשען די 3 אבטיילונגען פון נח"ס תיבה אַלס די דריי חכמות: מעטאָפיזיק, פיזיק און מעטאָמאָטיק; די כנזיה מיט איהרע זיבען רעהרען אַלס רמז אויף די זיבען פלאַנעטען.

זרחיה חן (13 יאהר-הונדערט) טייטשט

אויס דעם קאָמף פון יעקב'ן מיט די מלאכים אַלס קאָמף פון חמר קמיט'ן שכל; די עקדה איז לויט'ן וועלכען א חלום פון אברהם'ען-די מעשה מיט יונה הנביא-קען לויט זרחיה חן-אַנגע-נומען ווערען אַלס אמת נור דורכ'ן פשוט'ן המון.

אַט, אין דעם געזעג פון ראַציאָנא-ליזירען אַלץ, האט מען געמוזט צוק-מען צו מאַדנע מסקנות, פון וועלכע פיעל זענען היפער-אַריסטאָקראַטישע און דורכגענומען מיט אויסטערלישען בטול צו דער מאַסע.

שוין נישט רעדענדיג וועגען דער אויסטערליש מאַדנער אויפפאַסונג פון תחית-המתים, וואס איז אַנענין לויט'ן רמב"ם פון שכל און במילא פאַר בלויו אַריסטאָקראַטישען, ווי אויך הַהשגות-הנפש, וואס איז נישט לויט'ן רמב"ם קיין אינ-דיווידועלע נור דעם מענש'ס גייסט בעהעפט זיך מיט'ן שכל-הפועל, וואס רעגירט מיט'ן עולם התחתון. (שכל-הפועל איז א בעגריף פון אַריס-טאָטעלעס'ן, וועלכער טיילט דעם וועלט-אַל אין ספערען (גלגלים) און מיט אונ-זער עולם התחתון רעגירט דער שכל-הפועל) איז בכלל די בעציהונג צום המון אַנאָאיסערסט בע'עוואַהדיגע און גרינגשעצענדיגע.

באַלד אין דער פתיחה צום „מורה-נבוכים“ בעמערקט דער רמב"ם, אַז איהם אַהרט נישט די זלווילים פון המון און ס'איז בעסער צו ראַטעווען איין חשוב'ן ווי די גאנצע מאַסע.

אין נאָך עפיש: דער רמב"ם אין מו"נ (ח) שלישי פרק נ"א) טיילענדיג די מענשען עפ"י משל אין 6 כחות און נעמליך:

(א) די וואס זענען נישט אין לאַנד (אהן אמונה);

(ב) די וואס זענען אין לאַנד נור מיט די פנימ'ער געריכטעט אין א גע-זענענער ריכטונג (פאָלשע אמונות);

(ג) די, וואס ווילען אַריין אין פאָלשע אַבער האבען איהם נישט געזעהען (די פראַסטע פרימאָקעס);

(ד) וואס שטעהען נישט ווייט פון פאָלשן און זוכען דעם אריינגאנג (די האבען די ריכטיגע אמונה נור במסורה, נישט מיט'ן שכל-לומדים);

(ה) די וואס זענען אַריין אין פאָדער-הויז (געבען זיך אָן מיט חקירה);

(ו) די, וואס זענען פרייליך אין פאָלשן און זעהען דעם קעניג (קלעזאַפערן)-אַט אין דער דאָזיגער פונאַנדערייטונג שטעלט דער רמב"ם העכער דעם פילאָזאָף פון צדיק און למדן, להיפך פון דער תלמוד'ישער שטעלונג: לאַ המדרש עיקר אלא המעשה.

און ווען דער רמב"ם רעדט וועגען

ק. י. סילמאן.

אַ שעה מיט ירושלימער קינדער

2.

געווען איז עס פאַראַיהערן ווינטער. ס'האבען שוין אַנגערוקט די חדשים כשוון און כסלו, און אונזערע שולען קלאַפּען נאָך אַלץ נישט, דער בודזשעט איז נאָך נישט רעגולירט און די לעה-רער ווייסען נאָך נישט אין וועלכע קלאַסען זיי וועלען ארבייטען, וויפילע שעה'ן, אין וועלכע געגענטשטאַנדען, די שולע האט נאָך נישט קיין בעשטימ-טען פלאַן און מערסטענסטייל ווערט צווישען איין פויזע און דער אַנדערער אויסגעשטעלט אַ פראָוויזאָרישער פראַג-ראַם.

אַין א געוויסען טאג האט מיך גע-בעטען דער לייטער, ה' יוסף מיוחס, כ'זאָל געבען אַ לעקציע אין דער פיער-טער קלאַס, וועלכער איז פאַר מיר געווען אינגאנצען אַ נייער און כ'האַב די שילדער לחלוטין נישט געקאָנט. כ'האַב מורא געהאַט פאַר שטערונגען און נישט געוואוסט, וואס איך דאַרף אונטערריכטען. דער לייטער האט מיר אַבער געזאגט, אַז ער האט קיין אַנ-דערע ברירה נישט און איך מוז אַריין אין דער דאָזיגער קלאַס געבען מיין לעקציע.

בין איך אַריין, געפונען האב איך דאָרט אַ גרויסע צאָהל שילער, העכער טופציג, פון די פערשידענסטע מורה-געמיינדעס אין פערשידענע עלטער, אַלע פאָקען און שטופען זיך. קיינער האט קיין ביכעל אין קיין העפט נישט, איך ווייס אַפילו נישט קיין איין נאָ-מען פון זיי און דא האב איך דאס געדאַרפט געבען מיין לעקציע.

כ'האַב זיך געפיהלט אין אַ גרויסער פערלעגענהייט, און וואס אונטערריכ-

השגחה קומט ער צום אויספיהר, אַז די ביי וועלכע דער שכל איז נישט דער-לויכטען געווארען געפונען זיך נישט אונטער דער געטליכער השפעה און זענען געגליכען צו די איבריגע בעלי-חיים און ממענ זיי ביי געוויסע אומ-שטענדען אומברענגען (וואמנם הפסילים הממרים פפי מה שחסרו מן השפע ההוא (השכל האלקי) היה ענינם כבהמות נדמו ומפני זה היה קל להרנם אבל צוה לתועלת). אבן תבונ'ס איבערזעצונג.

אַ מאַדנע, לגמרי אונז נישט-בע-גרייפליכע און נישט-אנגעמאָרע שטע-לונג בנוגע אַ קאָרדינאַט-רעליגיעזען עקר פון „הכל בידי שמים“!

(המשך קומט)

טען, האָב איך נאָך אַלץ נישט געוואוסט. און מיטאַמאָל איז מיר איינגעפאלען: כ'וועל מאַכען אַ שמועס מיט דער חברה, אַ פרוב-שמועס, פרי כ'זאָל זיך אַריינשטירען אין זיי, דערשנאָפּען זייער כאַראַקטער און ווי ווייט ענטוויקעלט זיי זענען.

דאָ קומט מיר אויפ'ן בעדאָנק אַ גע-וויסע ברייחא, וואס ווערט געבראַכט אין דער גמרה בבא-מציעא.

„ווען צוויי יודען וואַנדערן אין וועג און איינער פון זיי האַלט אין דער האַנד אַ טעפּעלען וואָסער; וועלען זיי עס ביידע אויסטרינקען-שטאַרבען זיי ביידע, און ווען ס'טרינקט בלויז איינער וועט ער קאָנען אַנקומען צו ערנען אַ ישוב... דרש'ענט בן פטורא: גלייכער אַז ביידע זאָלען עס אויס-טרינקען און אומקומען, איידער איינער זאָל אויסטרינקען און צוועהן ווי דער אַנדערער געהט אויס. איז געקומען ר' עקיבא און „געפסקנט: „והי אחיך עמך“-דיין אייגען לעבען איז קודמ'ער פון דיין חבר'ט לעבען“.

און געטראַכט האָב איך זיך; אַט דאס איז אַ טעמע, וואס ס'איז פדאי פאַרשטעלען זי די קינדער, פרי צו דערשנאָפּען אין וועלכער ריכטונג געהט זייער מיינונג, צי זענען זיי נאָטה צו ר' עקיבא'ן, אָדער צי בן פטורא'ן.

האַב איך פאַר די תלמידים גענומען אַבשידערען אַ וויסטען מדבר, דעם דורשט פון רי וואַנדערער, די מורא-דיגע היץ פון דער זון, דאס טעפּעלע וואָסער, וואָס איינער האַלט און כ'האַב זיי אַ פרעג געטוהן:

וואס האבען זיי ביידע געדאַרפט טוהן? צי האבען זיי געזאָלט ביידע טרינקען און אויסגעהן נאָך פאַר'ן אַנ-קומען צו ערנען אַ ישוב, ווי זאָל גאָר איינער טרינקען א. א. ו.?

דאָ בין איך געבליבען שטעהן פער-גאָסט: באַלד ביים אָנהויב שילדערונג איז אין דער קלאַס אינגאנצען שטיל געווארען. די קינדער האבען זיך קאָ-צענטרירט אינ'ם פאַרגעשטעלטען בילד, יעדער איינער לויט זיין שטייגער און לויט זיין שכל און בענעמונג. די לאַגע פון די אומגליקליכע אין דער וויסטע האט זיי טיפּען אין האַרצען אַנגעגריהרט און פיעל פון זיי האבען געבעטען, כ'זאָל זיי לאָזען ענטפערן אויף דער פראַגע מיינער.

צום ערשטען האָב איך געמיינט, אַז די ענטפערן וועלען אויספאלען צוויי-ענדיקע: אָדער לויט ר' עקיבא'ן אָדער

דער לאַקאָל איז געווען פערבינדען, האָבען זיי נישט געקענט דעקען, האט מען זיך געמאָסטעט און געמאָסט, ביז מען איז געפאלען פון די כוחות, זיי זענען שוואַך געוואָרען. לאַזן ברירה האָבען זיי געמוזט זוכען פערשטאַר-קונג, און וואו זוכט מען עס, האָבען זיי זיך דערמאנט אין ספאַרט-קלוב „מכבי“ וועלכער אָפּערירט מיט גבורה און זענען דאָרט-אַהין אַוועק נאָך הילף. סוף-כל-סוף האָבען זיי זיך אַריינגע-צויגען אַלס סובליאַקאָטאָרען אין „מכבי“ און האָבען מיט „מכבי“'ס כח צו קאנען ווייטער געזיטירען.

צוריקגעשמועסט, איז גאַנגישט קיין וואַנדער, וואס די „זש. ט. ק.“ וואנ-דערט אַזוי כסדר, זייער אויפגאַבע איז דאך לאַנדקענטשאַפּט, טוריסטיק, נג, האַלטען זיי אין איין וואַנדערען, אין איין זוכען נייע געגענדען. זאָל מען האַפּען, אַז דאָ, אויף זיי-ער נייעם „אויספאָר“, אין „מכבי“ זאָל שוין זיין זייער אַברוה און אַז דאָ ווע-לען זיי שוין זיך בעזעצען נאָך זייערע פסד'דיגע וואַנדערונגען...

פון וואַנען נעמען זיי אַזעלכע בילקעלעך?...

די „גוט-שבת-יידעלעך“, וועלכע גע-מען צונויף יעדען שבת חלה און ברויט איבער די הויפּען, קאנען אייך דערזעהלען וועגען אַ סך קרייאָלען פון די יעניגע, וועלכע בעווייליגען צו בע-טייליגען זיך אין דער אַקציע פון „תומכי-עניים“.

פערהאַנגען נותנים, וועלכע גיבען מיט דער פולער האַנד, זיי לאָזען אַ-באַקען אַ ספּעציעלע גרויסע חלה לשמה; אַנדערע גיבען ווידער אַ 2-קילאָדיג אָדער צוויי צו 2-קילאָדיגע

דערצו, איז ווירקליך אַ זעלטענהייט. דאָך איז אונזער שטאַדט געבענשט אַט מיט אַזא קאָמף.

ווי בעוואוסט עקזיסטירען ביי אונז אין שטאַדט 2 אַלעקסאַנדער שטיבלעך: איינס אין דער יאטקע גאָס און דאָס צווייטע אויף דער גאַרנאַרסקע גאָס, זענען די דאָזיגע חסידים אויף זיך אַזוי בייז, אַז זיי זענען גרייט איינער דעם צווייטען דורס צו זיין.

אין וואָס אייגענטליך זיי געהט, איז מיר ליידער נישט בעוואוסט, מסתמא איז דאָס אַ „מלוכה-געהיימיש“, גאָר פון אַ דאָקומענט, וואָס די חסידים פון שטיבעל אויף דער יאטקע גאָס האָבען מיר געברענגט, איז צו זעהען, אַז אַט איז דער דאָקומענט:

„צו דער אויפמערקזאַמקייט פון די היגע אַפיקורסים און פריידענקער-גע-זעלשאפט.

„מיר מאַכען אויפמערקזאַם אַלע אַפיקורסים און פריידענקער, דאָס עס האָט זיך ביי אונז אין שטאַדט גע-עפּענט אַ קורס פאַר אויסבילדען און אויסקוואַליפּיצירען די אַלע היגע אַפיקורסים, מינין און פריידענקער אין דריי בעזונדערע גרופּען: (1) אַבי-אבות, (2) אבות און (3) תולדות, אונטער דער אָנפיהרערשאַט פון דעם בעוואוסטען צדיק אין „פעלץ“ ר' דוד.

„איינשרייבען קען מען זיך אַלע פרייטאָג-נאַכטס אין זיין פריוואט-וואוינונג, אַלטער מאָרק“.

ווי איהר זעהט, איז דאָס אַ פאמ-פלעט געגען איינעם פון די אנהענגער פון אַ גלעקסאַנדער חסידים פון גארנ-צאָרסקא גאָס, וועלכער רודפט מסתמא די אַלעקסאַנדער חסידים פון יאטקע

וואָס געהערט, וואָס געזעהן.

פאַר רשעים וועט מען קיינמאָל נישט יוצא-זיין.

דער „גאַנצער“ איז בעקאַנט מיט זיין אַנטיסעמיטיזם, ביי יעדער געלע-גענהייט בעמיהט ער זיך עס אַרויסצו-ווייזען און אַ שטאָך געבען דעם יודען, כאַטש אין פריוואַטען לעבען זענען די „גאַנצער“ לייט לאַקריק-ויס, טרעפּען זיי זיך צונויף מיט אַ יודען, ווערען זיי עלעזאַנט, פיין, מיט אַ שמייעלע אויף די ליפּען, אין זייער צייטונג אַבער שטענען זיי ביי פאָדער געלע-גענהייט און ווארפן פאַר, אַז דער יוד פערכאַפט אַלץ.

פערגאַנגענע וואָך איז פאַרגעקומען אין שטענענדיג און פוטבאָל-מעשט צווישען אַ וויענער דרוזשינע מיט דער היגער רעפּרעזענטאַנט. ביידע זענען קריסטליכע דרוזשינעס, און אַלס ריכ-טער איז בעשטימט געוואָרען דער לאַנג-יעהריגער ספּאָרטסמאַן, דער יוד קובא שערער.

אויף דעם מעשט זענען געווען אַנ-ווענדענדיג העכער 3 טויזנד צושויער, פון וועלכע איבער אַ העלפט זענען געווען יודען. אַלע אַנוועזענדע זענען געווען העכסט צופרידען פון דעם ריכ-טער, וועלכער איז איינער פון די בעס-טע ספּעציאַליסטען אויף דעם ספּאָרט-געבייט, און זאָגן די רעזענזענטען פון די נישט-יודישע צייטונגען, צווי-שען זיי אויך דער „גאַנצער“, האָבען געלויבט דעם ריכטער. דאָס האט אַבער נישט קיין שייכות מיט אַ העץ-אַרטי-קעל פון זעלבען „גאַנצער“ געגען דעם דערמאנטען יודישען ריכטער.

די געשיכטע ווייסט צו דערזעהען וועגען קאָמפּען און מחלוקות צווישען חסידים און מתנגדים, אויך צווישען חסידים פון איין רבי'ן מיט חסידים פון אַ צווייטען רבי'ן, אַבער אַזוי חסידים פון איינאונרעמזעלעבן רבי'ן זאָלען פיהרען אַ קאָמף און אַ פערביטערטען דער חסידים.

גאר לויט ר' בן פטוראן. קאן דען א דריטער ענטפער גאר זיין?
אבער ווי גאר די קליינע מילעכלעך האבען זיך געפערעט, האב איך דער- זעהן, אז די קינדער-וועלט איז זעהר גרויס און פערשידענפארטיג, און כ'האב איינגעפונען דערפון, אז זייערע טיפ- שע ענטפערן דארף מען פערנאטירען.
אן אורפאלער יונגעל האט גלייך אפגעענטפערט:
— זאל טרינקען דער, וואס איז שטארקער!
דאס הייסט שוין: „כל דאליס-גבר.“
א בעל-יושר, א מפרדיש יונגעל, האט געזאגט:
— זאל טרינקען דער, וואס האלט די פלאט!
— זאלען זיי בעטען גאט, ער זאל זיי געבען רעגען, וועלען זיי ביידע טרינקען! — האט זיך אנגערופען א תימנער יונגעל, וואס ווייסט שוין דעם טעם פון ירושלים'ער רעגענט.
זאלען זיי גראבען א ברוגעס, וועלען זיי געפונען וואסער! — האט א גרויס יונגעל גע'טענה'ט.
— זיי האבען נישט געדארפט זיך לאזען אין וועג אריין נישט האבענדיג גענוג וואסער! — האט נאכטראכטנדיג געזאגט א פערטיש יונגעל.
איך מיינ, אז זיי דארפען זיך לייגען שלאפען... — האט אןאפגאנגעטאנער געענטפערט.
זאלען זיי זיך שטעלען אין שאטען, וועלען זיי נישט וועלען טרינקען-האט מיט גרויס אנשטערענונג א באגראדער יונגעל ארויסגערעדט.
— זאלען זיי נישט טרינקען, נישט דער און נישט יענער, גאר וואסער, אויף רחמים-האט א תימנער געזאגט. — זאלען זיי ביידע טרינקען-האט א חלביש יונגעל אפגעקלינגען מיט א שטימעלע-איך גלויב, אז זיי וועלען נישט אויסגעהן.
זאלען זיי טרינקען, און וואס ס'וועט זיין-וועט זיין! — האט א גרויס יונ- געל אפגע'פסק'ט.
— זאלען זיי שליינגען דאס שפייעכץ, וועט זיך זיי דוכטען, זיי טרינקען... האט דער באגראדער ווידער געזאגט.
— זאלען זיי זיך בענגענען מיט א ביסעל, זאלען זיי טרינקען א טראפען, א האלבען טראפען-האט דער באגראד- ער געזאגט.

דער פארגעליגט.
און א דמשק'ער יונגעל האט זיך אנגערופען, אז ער האט שוין געפונען, וואס מען קאן טרינקען:
— זאל איינער טרינקען, און דער צווייטער וועט דאך וויינען מיט טרעה- רען, וועט ער האבען וואס צו טרינקען. אבער א קרדישער יונג, אביסעל א עלטערער, א ברייט-פלייגער און א פול-פנים'דיגער, האט זיך געטהון א שטעל אויף, ווי גרויס ער איז, און א זאג געטהון:
— זאל איינער דעם צווייטען בע- גראבען און ס'וועט מעהר קיין פראגע נישט זיין!
— זאל דער יונגערער טרינקען, ווא- רום דער עלטערער האט שוין גענוג געלעבט-האט א בוכארער יונגעל גע- טענה'ט.
— זאלען זיי רוהיג אהיימגעהן-האט א ספרדיש יונגעל געראטען.
— זאלען זיי ווארפען גורל: ווער עס דארף טרינקען! — האט א פער- טיש יונגעל געפרובט אפגעטעפערען.
זאלען זיי ארייטען אויף דער זון און דערשוויצען זיך, וועלען זיי טרי- קען דעם שווייט-האט א אפגאנגעטאנער געזאגט.
זאלען זיי ארויסשיקען א טעלעגרא- מע, מ'זאל זיי צופיהרען וואסער! — האט אןאפגאנגעטאנער יונגעל פארגעלייגט.
— זאל איינער טרינקען און בעק- מען כח צו לויפען, וועט ער א לויף- טהון און ביידע גענוג פאר'ן אנדערן ווא- סער-האט א תימנער יונגעל געגעבען צו פערשטעהן.
— ניין זאל קיין איינער אפילו נישט טרינקען, זאלען זיי שטארבען-שטאר- בען...-האט שוואך א חלביש יונגעל ארויסגעשטאמעלט.
— זאלען זיי דארט בלייבען זיצען, ביז ס'וועט ווערען נאכט, ביינאכט ווע- לען זיי שוין נישט וועלען טרינקען, וועלען זיי קענען געהן ווייטער! — האט א באגראדער גע'טענה'ט.
און א דעפעקטיוו מעיינ-קינד האט געזאגט:
— זאלען זיי אויסגעפונען א חיה און אומברענגען זי, וועלען זיי טרי- קען איהר בלוט...
און א תימנער האט געזאגט:
— זאלען זיי פאהרען מיט אןאויטא, ווארען, ווען עס איז געווען צו- שפאט...

צי מיינט ער עס ערגסט, אונזער באדאש?
מען האט לעצטענס אנגעהויבען טורמעלען, אז אונזער שטאטס-ה' יוסף באדאש פערזאנלעך טשענסטאָאָווער און פאָהרט קיין יאהאנעסבורג (אפרי- קע) אנגעמען די שטאלע אלס חזן. מיר האבען עס דערהאלט אנגענו- מען פאר א ווייץ. ווייט זיך אבער ארויס, אז דאס איז טאקע נישט קיין שפאס. אט, ווי מען דערצעהלט, מאכט ה' באדאש שוין אלע פארברייטונגען, ער האט גענומען אורלוים פון דער היעגער קהלה, ארבייט זיך אויס די פאפירען און בקרוב זאל ער טאקע אוועקפאהרען.
וואס דא וועט זיך אַבטוהן מיט קלויבען נייע חזנים — וויל איך איצט נישט רעדען, ווארום אין טשענסטאָ- כאו אַליין האבען מיר א רייע חזנים, וועלכע וועלען פארבען וואקירען אויפ'ן חזן-פאסטען אין דער שטאט-שוהל... אבער פארט ווילט זיך נישט גלויבען, אז ער פאהרט אוועק, דער שטאט- חזן, און דעריבער פרעגן מיר איהם: צי מיינט ער עס ערנסט, אונזער בא- דאש?...

סימן-דלות.
מאנטאג אינדערפרי האט זיך א גרויסער עולם אויסגעשטעלט אין א רייע פאר דער קאלעקטור פון ה' וועקסלער, כדי אויסצוקויפן די צעטע- לען פון דער 4-טער קלאס.
די רייע האט זיך געצויגען ביז העט-העט אין דער גאס אריין. די דורכגעהער האבען זיך אָנגע- שטעלט, געשאקעלט מיט די קעפ און זיך געטראכט: דאס איז סימן-דלות, און אט צוילעב וואס: ערשטענס, אז ס'איז א קריזיס, מענטשן פערדינען נישט קיין געלד ביי זייערע געשעפ- טען, זיי פערלירען דעם באדען פון אונטער די פיס, כאפען זיי זיך אן אין דעם לעצטען רעטונגס-ברעט — שפי- ער בשרה פאר'ן עולם.

פאר אונז איז דער קריזיס פאראיבער *

פאר אונז רעוויזאָניסטען איז דער קריזיס פאראיבער, יעצט קענען שוין אלע פעסטשטעלען, אז די ציוניסטישע עקזעקוטיווע איז נישט געשטאנען אויף דער הויך פון איהרע אויפגאבען; זי האט בולט בעוויזען, אז זי איז נישט מעהר ווי א פארטייאיש קרעמל, א- געפיהרט דורך דעם לינקען הסתדרות מיט די נאכשלעפער פון על-המשמר.
אונזער עקזעקוטיווע האט זיך פער- גאלפירט זי האט געמיינט, אז מיט דעם שקל-קלאוואל וועט זי אלע ציונים אָנלעגען שלעסער אויף די מילער, אַרונטערבינדען די הענד און מיט פער- מאכטע אויגען, וועלען אלע זיך דאן מוזען אונטערווארפען זייערע בעפע- לען. יא, זיי האבען זיך נישט געריכט, אז עס וועלען זיך געפונען אַזעלכע, וועלכע וועלען געבען א קלאפ אין טיש, א האק מיט דער טהיר און זא- גען: גענוג מיט דער חוצפה...
איהר ווילט איינפיהרען אין ארץ- *

מיר גיבען דאס דאזיגע ארטיקלע פון הי- גען רעוויזאָניסטען פיהרער, אויבואה מיר זענען נישט מסכים מיט אלע זיינע אויספיהרונגען.

וועלען זיי גיך אַנקומען צו א ישוב. און א ספרדיש יונגעל האט גע- טראכט און געטראכט און ענדליך אַרויסגעזאגט:
— אז איינער האט לעב דעם צוויי- טען, זאלען זיי ביידע טרינקען, אז נישט — זאל בלויז איינער טרינקען. דא קומט שוין אויס לויט ר' עקיבאס מיינונג.

אבער אין אַט דער מענגע קינדער איז געווען אויך א סענטימענטאל, רחמנות'דיג יונגעל, וועמענס שפראך איז דערגאנגען כמעט צו דער שפראך פון בן פטוראן:
— גלייכער, אז ביידע זאלען טרי- קען און שטארבען, איידער איינער זאל צוועהען דעם צווייטענס טויט.
געווען איז עס א בוכארער יונגעל, נאך פינגער האבען זיך געהויבען, נאך ווערער האבען זי קינדער גע- האט צו זאגען, אבער פלוצלינג האט דער גלאק א קלינג געטהון אויף פויזע.

לען אויף דער לאטעריע, אפשר וועט געשעהן א נס. ס'געווינען דאך מען- שצן, אפשר וועט דאס גליק אויך ביי זיי אַנקלעפן: צווייטענס — איז דאס, וואס זיי האבען ערשט אויסגעקויפט די צעטעלעך דעם ערשטען טאג פון דער ציהונג, א בעווייז, אז מענטשן האבען נישט קיין געלד, און ווען דער הלף ליגט שוין אויפ'ן האלד, איז ניש- טאך קיין בריחה, מוז מען זיך ערגיץ שאפען געלד, אבי קאנען אויסלייזען דאס צעטעלע.

ווי איהר זעהט, איז סיי דאס, וואס מענטשן שפילען א סך אויף דער לע- טעריע און אויך דאס, וואס מען לייזט אויס די צעטעלעך אין דער לעצטער מינוט — א סימן-דלות...
פיליג וואסער.

אַבי מען שרייט, אז וואסער איז טייער, נאך אפילו טייערער פון מילך; ווער שמעטס — סאדע וואסער, איז דאך אין טשענסטאָאָווער געווען אַ- אויסנאם פון גאנץ פוילען. אויב מען בעקומט, למשל, אין ווארשא, לאדז, פאר 5 גראשען א טעלע-גלאק, ביי- קומט מען ביי אונז א קידוש גלוציל פאר 10 גראשען. וואס האט אַבער גע- האלפן אונזער שרייען, אז ס'דורשט און אויב מען וויל טרינקען, מוז מען בעצאָהלען.

ווערען מיר אבער געוואויר, אז ס'איז געקומען אַנאפערברוך אין דער סאדע-וואסער פראדוקציע, דייניט: א סאפאן וואסער, וואס האט געקאסט 20 גראשען אין הירט, קאסט היינט 15 גראשען. דאס זעלבע איז מיט לעמא- נאדע און אַראגזשאדע. און ווי די סאדע-פאבריקאנטען זענען מבטיה, וועט מען שוין קאנען בעקומען אויך אין טשענסטאָאָווער גרויס גלאק וואסער פאר 5 גראשען.

היות, ווי ס'געהט צו זומער, דער עולם איז דורשטיג און ס'וועלט זיך טרינקען וואסער, איז דאס וואס סאדע- וואסער איז ביליגער געווארען, א גי- טע בשרה פאר'ן עולם.
צי די געוועלעב אייגענטימער וועלען זיך צופאסען צו דער ביליגקייט איז נאך א פראגע...
די לאקאטארען פון אלע 4 דער- צעהלען פאליגנדען פאקט, וואס ווייזט, אז זיי זענען אין א שווערען גלות ביי זייער סטרוזש.
איך אויפגעדערמאנטען הויז וואוינט מכמה שנים די אלמנה הערץ, איז צווישען איהר מיט דעם קריסטליכען משרת אַרויסגעקומען א סכסוך וועגען א פאר גילדען. ס'משרת האט זיך דע- ריבער אַריינגעריסען אין דער וואוי- נונג, פערפאפט עטליכע גאפעל-לעפיל- מעסער און אלעס אַראַנגעטראָנען צום סטרוזש פון הויז צו בעהאלטען. יענער, וויסענדיג וועמענס דאס איז, האט עס דאך צוגענומען און בעהאלטען. ווען די יודישע שכנים האבען אויפגעקראכט געמאכט דעם סטרוזש, אז דאס איז א קרימינעל פערברעכען און אז אלס שומר פון הויז, דארף ער נישט מיט- העלפען צו בע'פול'ן א לאקאטאר, האט ער זיך גאר געווארפען אויף די יודען און זיי געוואלט שלאָגען. ערשט אַדאנק דעם, וואס מענטשן האבען זיך אַריינגעמישט, איז נישט געקומען צו קיין בלוט פערגיסונג.
דער סטרוזש האלט אַבער אין איין טעראריזירען די יודישע לאקאטארען, דאָהערניג זיי מיט קעפ אַראַבהאקען און מסר'ן, אז מען האנדעלט אין זונ- טאג אזוו.

בכלל איז נישט צו פערשטעהן, וואס דער סטרוזש פון אלע 4 איז אזוי האפערדיג און האט נישט קיין מורא, דאס די בעלי-בתים וועלען איהם פאר- זאג אונטערהערטע חוצפה אַבשאפען... געמונען זיך טאקע די לאקאטארען פון הויז אלע 4 אין גלות ביי זייער סטרוזש...

דענט זשאַפאָניסטישע פאָרגעלעגט א רונדען טיש, ער האט דאס געמאכט ווי ביי שלמה המלך'ס משפט — דאס קינד ארץ-ישראל איז איהם טיי- ער, ער האט נישט געוואלט ארץ- ישראל צושניידען; פאר אנדערע אַבער איז ארץ-ישראל נישט מעהר, ווי א ביזנעס-פלאץ, ווי פארטייאישע אַמביצ- יעס און ווייטער קען זיין, וואס עס וועט זיין.

מיר רעוויזאָניסטען געהען נישט צום קאָנגרעס און קויפען נישט קיין שקלים. אנדערע, וועלכע זענען אויך נישט איינשטימיג מיט דער פאליטיק און פיהרונג פון דער היינטיגער עק- זעקוטיווע, וועלען זיך מוזען פער- טראכטען, צי עס ליינט צו כאפען דאס ביינדעל, וואס מען וועט זיי יעצט אוודאי צווארפען צוילעב דעם אַרויסטריט פון די רעוויזאָניסטען פון דער אַרגאניזאציע, מיר פערשטעהן גאנץ גוט, אז די פיהרער וועלען זיך בעמיהען אַריינצוציהען אלע אנדע- רע גורפירונגען אין דער עקזעקוטיווע, כדי אַזוי-אָרם ווייזען פאר דער וועלט, אז עס איז געשאפען געווארען א איי- הייטליכקייט, א גאַנצעס און דערפון וועלען זיי וועלען צופרי- דענסטעלען אייניגע לידערס, צוואַר- פענדיג זיי א פאר ביינלדלעך. אַבער נישט-וועלענדיג דערשטיקט ווערען אין דער אַטמאָספערע וועלען זיי מוזען גאר אין קירצען די ביינלדלעך אויס- ברעכען און פאר זיי וועט זיך אָנהוי- בען דאן דאס, וואס ביי אונז איז שוין געשעהן. מיט איין וואָרט פאר אונז רעוויזאָניסטען איז דער קריזיס שוין פאראיבער.

ש. ניעמיראווסקי.

לאָקיר נוצליך דיין געלד אין דער אינוועסטיציע-הלאה. דו קענסט געווינען א האלבען מיליאן. היינט 10 מאי איז דער לעצטער טערמין.

ליך און אויפריכטיג געווידמעט איהר צייט און ענערגיע פאר די קליינע אַרי- מע יודישע קינדערלעך. און א גרויסע אבידה האט דאס יודישע געזעלשאַפ- טליכקייט פערלירען מיט איהר פרייה- צייטיגען טויט.

ס'איז דעריבער נישט קיין וואונדער, וואס צו דער ערשטער יאהר-צייט, ווען מען האט אויפגעדעקט צו איהר א- אנדערען א טאָוועל אין די מויערען פון דער אַכאָנקע-וואו איז האט איהר לעבען געווידמעט, זענען געקומען א גרויסע צאהל פלע-טהווער און געזעל- שאַפטליכע עסקנים.

אויך די רעדעס, וואס זענען געהאַ- טען געווארען געלעגענהייטליך, האבען געקלינגען מיט אויפריכטיגען טרויער און אמת'ן בעדויערען. ווער שמועסט די רעדע פון דעם פאָרשטעהער פון עלטערן-קאָמיטעט ה' ייזמאן (געזעל- טען אין יודיש), איז געווען דורכגע- דרינגען מיט אמת'ן טרויער און וועה- טאג, אזוי אז ביי א סך אנוועזענדע האט אַדורכגעבליצט א טרעהר אין אויג.

ס'איז אַבער נישט צו פערשטעהן און אפשר מאכט עס אויף אונז היימי- שע יידען א שלעכטען איינדרוק, וואס ביי אַזאַ טרויער-צערעמאָניע ריכט מען אַב די הזכרה אין דער פוילישער שפראך. צי פערשטעהט דען דער רבונז של עולם נישט די הזכרה אויף לשון קודש, אָדער די נשמה פון דער פער- שטאַרבענער קאן האבען א תיקון דוקא אין א פוילישער הזכרה.

זייט מיר מחל פאר מיין נישט-אינ- טעליגענטישקייט, אַבער פערפאלען, אויף מיר מאכט אַזאַ מין הזכרה אַ- איינדרוק, ווי מען וואָלט פערשוועכט דאס אנדענקען פון דער פערשטאַרבע- נער, וועלכע איז ווערט געווען, אז מען זאל זי בעעהרען צוילעב איהרע מעשים, אַדאנק וועלכע זי קען פער- רעכענט ווערען צו די כלל-טהווער, וואס זענען עוסק בצרכי צבור באמונה. לויטן.

וויצעלונער נייעס.

אימפאזאנטע קינדער-רעווע.

די קינדער-פארשטעלונג לטובת דעם קין-קימת, געשפילט וונטאג אין מפי-זאל האט זיך אויסגעצייכענט איינגעפערט.

דער „כינעזישער טאגן" האט גע- האט „טויזנט טעם". די 5 יעהריגע פרעפער-קינדער אָנגעטוהן אין די לאנגע פילע-פארביגע כינעזישע טראכ- טען, די „דאמען" מיט רויזען אין די קעפּ און די „הערן" אין די פארביגע היטלען, טאנצענדיג וואונדערשען א „פאנטאזישע-טאגן" — האט אויסגע- זעהען ווי אין א לעגענדע. דאסגליי- כען דער „שמעלע-קינד-טאגן". די קינדערלעך אין די ווייס-בלישטשענדע קליידלעך, מיט די שימירענדע פון גאלי-געוועב, קעפלעך און פילפאר- יגע, פערשידענארטיגע פליגלען, טאנ- צענדיג א פאנטאזישען, ריטמישען טאנץ זענען געווען ענטקענד.

אויך די צוויי אייגנאקערס „דער קעניג" און „דער „פאציף", אויסגע- פיהרט דורך די זעלבע פרעפער-קי- נדער אין גריס, כאראקטעריזאציע און קאמיומען זענען געווען טאדעללאז.

פערשטעט זיך, אז דער דאנק פאר דעם געלונגענעם דורכפיהרען די נו- מערען געהער צוערשט דער פרע- לאנקע פיל. אדא שאץ, וועלכע האט

די אקציע פון „מפעל למען ארץ- ישראל הדתית" אין אונזער שטאדט.

דעם לעצטען שבת האט ביי אונז אין שטאדט געוויילט א דעלעגאט פון דירעקטאריע פון „מפעל למען בנין ארץ-ישראל הדתית" ביים מזרחי ד"ר ש. שפירא פון לאדו. דער „מזרחי" האט אין צוזאמענהאנג דערמיט צוזא- מענגערופען א גרויסע פערזאנלונג אין דער יבנה-שולע, וואו ד"ר שפירא איז ארויסגעטרעטען מיט א שעהעם רע- פעראט, אין וועלכען ער האט בעלויכ- טען איינגע וויכטיגע פראבלעמען ארום דעם א"י אויפבו, ווי אויך די נויט- ווענדקייט פון דעם „מפעל" אין דער יעצטיגער צייט.

דער רעפערעט האט געמאכט זעהר א גוטען איינדרוק אויף אלע צוהערער.

עס איז נאכדעם פארגעקומען א „עונג שבת" אין לאקאל פון „מזרחי" מיט'ן אנטהיל פון ד"ר שפירא.

צומארגענס וונטאג איז ד"ר שפירא צוגעטרעטען צו דער אקציע מיט דער מיטהיל פון די ח"י ליב בערקא- וויטץ, אהרן ליב ארגאניזאציע און יעקב הערשבערג און דעם זעלבען וונטאג אָווענד איז דער אקציע געשלאסען גע- ווארען מיט אַנ'ערשטליך פון 25 פראצ. העכער ווי דאס פאריגע יאהר.

א פערדיענט-קרייץ.

ה' לעזער בערקאוויטש האט בעק- מען פון דער ווארשאווער צענטראלע פון דער פייערלעשע-ארגאניזאציע אין פוילען (O.S.P.) צוגעשיקט א מעלדונג, דאס ער בעקמאט א בראנזענעם פער- דינסט-קרייץ פאר זיין טעטיגקייט לטובת דער וועלונער פייערלעשע-אָבטיילונג, אין וועלכער ער איז א לאנגיעהריגער פערזאנלונגס-מיטגליד.

די וואך פון 5. א. פ. פ.

מיר האָבען בעקומען פון וועלונער לאַפּס-קאָמיטעט פאַלגענדען קאָמוניקאַט מיט דער טיטע צו פערפעקטליכען: פון 12-טען ביז דעם 19-טען ד. ח. וועט פאָרקומען די 12-טע וואך פון לאַפּס. מיט פערשידענע אַטראַקציעס און אימפרעזעס לטובת דעם לאַפּס.

די יידישע געזעלשאפט ווערט געבע- טען צו נעמען א מאַסען-אַנטייל אין די אימפרעזע און פייערונגען.

גלייכצייטיג טיילט מיט די פער- וואלונג פון לאַפּס, אז אין ערשטען טאָג פון דער וואך ד. ח. וונטאג דעם 12 מאי 4 א זינגען נאכמיטאג וועט האלטען אין מפי-זאל א פראָפאַגאַנדע- רעפערעט וועגען די ציעלען און אויפ- גאבען פון לאַפּס. דער פערזאנלונגס- מיטגליד ה' יוסף יונג, וועלכער וועט גלייכצייטיג געבען אַנווייזונגען ווי זיך צו פעהאלטען אין דער צייט פון גאז-

מעשנסטאכאווער נייעס.

די 3-מע מאי-פיייערונג-גאז

די 3-מע-פיייערונגען האבען זיך, ווי געוועהליך, אָנגעהויבען מיט א „צאפ- טשיק" און פאָקעל-צוג, וועלכער איז פארגעקומען דאנערשטאג 8 אָווענד. דעמועלעכען אָווענד זענען אויך דעקא- וירט געווארען אלע הייזער און באַל- קאָבען מיט גאַציאנאלע פעהנער. פיעל רעגירונגס- און קאָמונאלע געביידעס, דערווענער אויך דער באַלקאן פון דער קהלה זענען ספעציעל אילומינירט גע- ווארען.

פרייטאג אינדערפריה האבען זיך די פייערונגען אָנגעהויבען מיט תפילות אין אלע געבעט-הייזער.

אין דער שטאָט-שוהל האבען זיך פערזאמלט די האַנדווערקער-צעכען, ג. קאמפאטאנטען, דר. אַקסערס גימנאזיום, האַנדווערקער-שולע, פאָלקס שולען און חדרים מיט זייער פעהנער און א גרוי- מער עולם נייגאריע. עס זענען געווען אָנגעזענד פארשטעהער פון דער מאַכט און פון דער קהלה מיט פרעזעס יעקב ראָזענבערג אין דער שפיץ. די תפילות האט אָנגעהויבט חוץ באדאש אין דער בעלזשינג פון כּאָר אונטער דער לוי- טונג פון דיר. ראָזענבערג. א רעדע מעניגא דיומא האט געהאַלטען דער רב ר' נחום אש און דאָן האט גערעדט וועגען דער בעלזשינג פון דער קאָנ- סטיטוציע פון 3 טען מאי נער לעהרער פון דר. אַקסערס גימנאזיום, דר. האמ- מער. מיט'ן געזאנג פון „יעששע פאָלטקא" האט זיך די פייערונג געענ- דיגט.

אין דער נייער סינאגאג האָבען זיך פערזאמלט שילער און שילערניס פון די גוישע גימנאזיעס, פיל. וויי- שטאָקס שולע א. א. די תפילות האט אָנגעהויבט אָבערקאָנטאָר פישעל און מעניגא דיומא האט גערעדט דר. הירש- בערג.

נאך די גאטע-דיענסטען האט דיפּל- פאָלקאָמוניקאציע און דער אָנווענד- הייט פון פארשטעהער פון דער מאַכט אָנגענומען די דעפילאדע פון מיליטער, שולען א. א. אויפ'ן מאַניסטראט-פלאץ.

„הויז-פרויען אלס דיכטערניס."

מאָנע פרויען זענען נישט גאר טיכטיג אין הויז ווירטשאפט, נאר פער- שטעהען אויך א טרעפליכע מיינונג צו זאגען. איינע האבען זאגאר טאלאנט צו דיכטען. פון וואס מען האט זיך געקענט איבערצייגען ביי דעם נישט- לאנג פאָרגעקומענעם קאנקורס-פרייז פון דער פירמע „קאָללאַנטא" פיעל פרויען האָבען אין הומאניסטישע פער- זען געלויבט די מעלות פון דער „קא- לאַנטא" ווייז מיט דעם וואס ברעט.

די פרייז-זשורי האט געהאט א שווע- רע אויפגאבע אום אויסצוזוכען דאס בעסטע געדיכט פון אלע איינגעפלאַסע- נע געדיכטען, וועלכע זענען פרעמירט געוואָרען. איינע פון די געדיכטען פערפעקטליכע היינט די פירמע אין דער אָנאָנסע-אַבטיילונג.

פייערליכע תפילות צוליב דער

12-טער לא.פ.פ. וואך.

אויף דער ווענדונג פון 9.א.פ.פ.קא- מיטעט קומען פאר וונטאג, דעם 12-טען מאי ד. ח. 10 א זינגען פריה אין צוזא- מענהאנג מיט'ן אָנהויב פון דער 12-טער לא.פ.פ. וואך פייערליכע תפילות אין דער שטאָדט און נייער שוהל.

די פערזאנלונג פון סוחרים און

פאָריקאָנטע-פערזאנלונג

ווענדעט זיך צו אלע מיטגלידער מיט דער פאָדערונג, אז במשך דער 12-טער וואך פון 9.א.פ.פ. און הויפטזעכליך דעם 12-טען מאי ד. ח. זאלען זיי דעקאָרירען זייערע געוועלכער, כדי אונזער שטאָדט צו געבען א יום-טוב'דיגען אויסזעהן.

פעהנדלעך צום דעקאָרירען זענען צו בעקומען צום פרייז פון 5 גראַשען אין בירא פון 5. א. פ. פ. אלע קאש- טשושקי 14.

אלגעמיינע פערזאנלונג פון דער

געז. „הומכי עניים".

וונטאג 3 א זינגער נאכמיטאג אין ערשטען טערמין און 4 א זינגער — אין צווייטען טערמין — קומט פאר אין לא- קאל פון האַנדווערקער-פערזאנלונג, אלע 12, די אלגעמיינע פערזאנלונג פון דער פאָפּולערער געזעלשאַפט „הומכי עניים" (גוט-שבת-יודעלעך).

אויפ'ן טאָג-אַרדנונג געפונט זיך צווי- שען אַנדערע: (1) פערזיכט פון דער ביז- אַהעריגער טעטיגקייט, (2) בודזשעט אויף דער נאָהנטער צייט, (3) וואַהלען פון א פערזאנלונג און (4) פרייע פאָרשלא- גען.

צוליב דער זעהר טרוכטפארער און אונגעהויער נוצליכער טעטיגקייט, וועל- כע די דאָזיגע געזעלשאַפט האט ענט- וויקעלט אין די לעצטע חדשים, איז וויכטיג, אז אלע וועמען דער ציעל פון „הומכי עניים" איז נאָהנט צום האַרצען, זאלען מאַכענווייז זיך בעטייליגען אין דער דערמאנער אלגעמיינער פערזא- נלונג.

די טשענסטאכאווער יודען און די

הלואה.

דער היגער יודישער הויז-בעזיצער- פערזאנלונג, סוחרים און פאָבריקאָנטען- פערזאנלונג, בוכהלעכערע - פערזאנלונג און אַנדערע יודישע אָרגאניזאציעס האבען אַרויסגעגעבען אויפ'רופען, אין וועלכע זיי פאָדערן אויף זייערע מיטגלידער צו צייכענען די אינוועסטירע-הלואה לויט די נאָרמען פון דער גאָציאנאלער הלואה.

רעזוקציעס אין דער מאָבריק

„ווארטא".

די טעקסטיל-פאָבריק „ווארטא" האט אָנגעזאָגט פון דער אַרבייט 400 אַרביי- טער, וועלכע זענען צוגענומען געוואָרען אין יולי פ. י. אין צוזאמענהאנג מיט א גרעסער בעשטעלונג.

אויף דער אינטעררווענץ פון אַרבייטס- אינספּעקטאָר און די פראָפּעסיאָנעלע אַרבייטער-פערזאנלונג איז די דאָזיגע רעזוקציע שוין איינגע מאַל צוריקגע- האלטען געוואָרען ביז דער צייט, ווען די אַרבייטער וועלען בעקומען רעכט צו געניסען פון דער שטיצע פון אַרבייטס- פאַנד.

יעצט, נאָכ'ן אַפּאַרטיטען די נויטיגע 156 טעג, וועלכע די אַרבייטער אָפּגע- זאָגט ווערען פון דער אַרבייט.

נדבות פאר „הומכי-עניים".

ה. העלמאן 10 זל. ש. האַנדעלסמאַן 2 זל.

די אלגעמיינע פערזאנלונג פון דער

קאָפּעראַטיווער האַנדעלס-און אינ-

דוסטריע-באַנאַ.

וונטאג, דעם 12 מאי 4 א זינגער נאכמיטאג קומט פאר אין אייגענעם לאַקאַל, נייער מאָד 4, די אלגעמיינע פערזאנלונג פון די מיטגלידער פון דער קאָפּעראַטיווער האַנדעלס-און אינ-דוסטריע-באַנאַ מיט דער געהעריגער טאג- אַרדנונג.

די אלגעמיינע פערזאנלונג פון

סוחרים-פערזאנלונג.

וונטאג, דעם 26 מאי 3 א זינגער אין ערשטען טערמין און 4 נאכמ. אין צווייטען טערמין קומט פאר די אַלגע- מיינע פערזאנלונג פון סוחרים און פאָבריקאָנטען-פערזאנלונג אין איהר איי- גענעם לאַקאַל אלע וואַלגאָשטי 35.

א פאָרפאַל ביי דער אַרבייט אין די

„מאטשעס".

מיטוואך ארום 7 א זינגער אָווענד האט אין דער פאָבריק „מאָטשע" פא- סירט א פאָרפאַל מיט'ן אַרבייטער יאן סטעמפּיען (אַלשטינסקא 47), וועלכען דער טראַנסמיסיע-פאַס האט בעת'ן אוי- געפאָרטיגטען בעדינען די מאַשין אָב- געריסען צוויי פינגער פון דער לינקער האַנד. דערביי האט זיך דער 65-יעהרי- גער סטעמפּיען, אַראָפּפאַלענדיג פון דער פייטער צוקלאַפּט.

אין א בעפרידיגענדען צושטאנד איז דער דערמאנער איבערגעפיהרט געווא- רען אין שטאָדטישען שפיטאַל.

צוגעשיקטע מעלדונגען.

פון חנועה „תורה-ועבודה".

מוצש"ק פ' קדושים דעם 4 ד. ח. איז פאָרגעקומען א פייערליכער גע- זענונגס-באַנקעט לכבוד דעם אָפּפאַהר פון ח' סנן יו"ר זיינוועל ווייטמאן נאָך ארץ-ישראל. דעם באַנקעט עפענט דער יו"ר ח' ינגסטער, וועלכער רעכענט אויס אלע מעלות פון עולה.

דאָן רעדען נאָך די חברים: בלעכ- שטיין („מזרחי"), שיינוועקסלער („ברור- יה"), אח יעקב קליינער („שומר הדתי"), דאָנציגער, קאָבליניץ, פרידמאַן א. א. נאָך די רעדעס קומט פאַר אַ מוזיקאַ- לישער טייל. אויסגעהירט דורך דעם כאָר „הזמיר".

צום שלום בעקומט דאָס וואָרט ח' ווייטמאן, וועלכער געזעגענט זיך מיט אלע חברים-ות און ער ווינטשט זיי „להתראות בקרוב".

מיט'ן געזאָנג פון „התקוה" ווערט דער באַנקעט אין אַ פייערליכער שטי- מונג געשלאָסען.

שבת פ' אמור ד. ח. 11 ד. ח. 4 נ. מ. קומט פאַר אַ שיעור פרקי-אבות, גע- לערנט דורך ח' פייוולאָוויטש.

5:30 נאָכמ. קומט פאַר אַ שיחת- חברים א. ד. ח. „די פראָבלעמען צו דער לאַנדעס-קאָנפערענץ פון „תורה ועבודה".

אלע חברים-ות ווערען געבעטען צו קומען פונקטליך.

פון י. ג. פ. ל.

דער לאַקאַל פון דער געזעלשאַפט געפונט זיך פונ'ם 1-טען מאי אין לאַקאַל פון „מכבי" (קאָנפערענציע 13). די קאָנ- צעלאָריע איז טעטיג יעדען אָווענד פון 9 ביז 10.

— רי דראַמאַטישע און עספּעראַנטען- סעקציע האבען רעפּעטיציעס אין די זעלבע טעג. מיר קענען מודיע זיין, דאס די דראַמאַטישע סעקציע גרייט זיך ענפּרגיש צו צו דעם אַרויסטריט פון „הערשעלע אַטראַפּאָלער", וועלכע וועט אין קורצען אונטערהערט ווערען.

— וונטאג 8 פריה קומט פאר אין דעם סעזאן דער ערשטער אויספאָג אויף „זיעלאָנג גורא". זאמעלפּונקט אין לאַקאַל פון „מכבי". גענויערע אינפאָר- מאַציעס אין סעקרעטאַריאַט.

סניף פון הציונים הכלליים בעלי-

מלאכה (ציונים בעלי-מקצוע).

אין צוזאמענהאנג דערמיט, וואָס עס ווערט די לעצטע צייט אָדוורע- פיהרט אַ ברייטע ווערפּיר-אַקציע צוויש- שען די האַנדווערקער זיי זאָלען אַריי- טרעטען אין די ציוניסטישע רייען, האט אַ גרויסער טייל פון די האַנד- ווערקער, וועלכע קענען זיך נישט דע- ציירען אַריינצוטערעטען אין די פער- שידענע עקזיסטירענדע פאַרטייען, ווי: „על המשמר", „מזרחי", „פועלי ציון", און אַנדערע, שטעהענדיג אויפ'ן שטאַנד- פונקט דאס זיי קען נור פערבינדען אַ אַלגעמיינ- ציוניסטישע אָרג, וועלכע שטעהט ווייט פון פאַרטייאַטישקייט, בע- שלאָסען צו גרינדען ביי אונז א סניף פון ציונים בעלי-מקצוע ביי דער אל- געמיינ ציוניסטישער אָרגאניזאַציע, וועל- כע איז אַנגעשלאָסען אין וועלט פער- באנד פון אַלג. ציוניסטען.

דער סעקרעטאַריאַט איז טעטיג אלע טאג חוץ פרייטאג און דינסטאג פון 8 ביז 10 א זינגער אָווענד אין אייגענעם לאַקאַל בערקא יאָסעלעוויטש 11 גע- גענאיער דעם טויער.

מאָרגען, שבת, דעם 11 מאי פונקט- ליך 3:30 נאכמיטאג קומט פאַר אין לאַ- קאַל פון דער אַלג. ציוניסטישער אַר- גאַניזאַציע, בערקא יאָסעלעוויטש 11 א פערזאנלונג מיט א רעפּעראַט א.ד.ט. „דער אַלגעמיינער ציונים, זיינע ציע- לען און אויפגאבען".

אלע מיטגלידער ווערען געבעטען צו קומען פונקטליך.

חברים - פערזאנלונג פון הצה"ר.

וונטאג, דעם 12-טען ד. ח. פונקט- ליך האַלב 9 אָווענד קומט פאַר אין אייגענעם לאַקאַל אַל. וואַלגאַשני 35 אַ חברים-פערזאנלונג פון אלע מיט- גלידער פון די רעוויזאָניסטישע גרו- פירונגען אָנגעהערענע צום הצה"ר.

אויפ'ן טאג-אַרדנונג: א רעפּעראַט

פון וו. פרעזעס דיר. מ. וויינמאן און

וואַהלען פון דעלעגאַטען צו דער קרייז-

קאָנפערענץ קיין פאָנסאָוויץ.

פון ברית הצה"ר.

פירינג וואָר און פאָרגעקומען די קאָנסטיטוציאָנעלע וועגן פון דער ניי-געוועהלעכער פערזאָנלעכקייט, וועלכע האט זיך קאָנסטיטואירט אויף פאָלגענדע אופן: פּרעזענט: שמואל ניעמיראווסקי, וויצע פּרעזענט: פּראָפּ. ב. וויינבערג, דיר. מ. וויינמאן, סעקרעטאַר און אָרגאַניזאַציע-לייטער: אברהם עהרליך און מ. שיקאוויטש. פּרעסע - רעפערענט - צוראל יאָקאָבאוויטש. מינאַנג-קאָמיטע: קולטור-קאָמיטע: פּראָפּ. ב. וויינבערג, דיר. מ. וויינמאן, ל. קאָפּינסקי, י. ל. פידעס און א. לענטשנער.

די ניי-געוועהלעכע פערזאָנלעכקייט טרעט צו ענערגיש צו דער ארבייט, בכדי צו פערשטאַרקען און פונדאָרעצורייטען דעם ציון. רעוויזאָניסטישען רעיון ביי אונז אין שטאדט.

דעם 26-טען מאי וועט אין סאַטנאָ-ווייץ פאָרקומען א קרייז-קאָנסערינץ מיט דער פּעטייליגונג פון פּרעז. ז. זשאַבאַטינסקי.

דער היגער הצה"ר שיקט צו דער קאָנסערינץ 3 דעלעגאַטען.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם ארויס-טריט פון רעוויזאָניסטישען אונזאַן פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע און שאַפונג פון א נייער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, וועט דעם 2-טען יוני פאָרקומען דער פּלעביסציט אין דער בע-וועגונג און דער גאָרער וועלט.

די היגע קול-תל-ח-קאָמיטע האט בעקומען אַנאָמיסטישע פון דעם צענ-טראַל-דירעקטאָריע פון פאָרויז. פאָר איהר מיהפולער אַרבייט.

פון שאַכטיסען קלוב.

ווי מען טיילט אונז מיט, וועט פון 18-טען ד. ח. זיך אָנהויבען אין שאַכיס-טען-קלוב אַ שאַך-טורניר. איינשרייבען קאן מען זיך יעדען טאָג אין סעקער-טאָריאָט פון קלוב. די איינשרייבונגען קומען פאר ביזן 15 ד. ח.

פון קליינהענדלער-פערזאָנלעכקייט, בערלין יאָסעלע-חיים-שאַ-גאָס 8.

די פערזאָנלעכקייט פון קליינהענדלער-פערזאָנלעכקייט (ב. יאָסעלע-חיים-שאַ-גאָס 8) אָרדענט איין אַ ציקל רעפערענצן פון אַפּל. אַרונ. שטעפּעצקי וועגן אַקסעלע-שטי-ער-ענינים.

דער ערשטער רעפערענצ און פאָרגע-קומען פערזאָנלעכקייט זונטאָג אין לאַקאָל פון פערזאָנלעכקייט. דעם אינהאַלט פונ'ם רע-פערענצ וועלכע מיר פערזענלעכקייט אין די נאָהנטסטע טעג.

דער בלומען-וועג.

די פערזענלעכקייט סאָוועטישע קאָמעדיע פון קאָסאָווע ווערט ענדליך געגעבען שבת, דעם 11-טען מאי אין קאָמעדע-טעאָטער 4 א זיגער נאכמיטאָג. אלע שטערונגען, וועלכע האבען גורם געווען, אַז די פּיעסע זאָל ביז איצט נישט גע-געבען ווערען, זענען שוין בעזייטיגט. די פאָרשטעלונג ווערט געגעבען צום לעצטען מאל.

עס איז בראי זיך בעזייטיגט צו פּעזאָרגען מיט בילעטען, וועלכע זענען שוין צו בעקומען צו ביליגע פרייזען אין דער געז. קולטור-ליגע, אלעס 12, יעדען טאָג פון 11 ביז 1 און פון 4 ביז 8 א זיגער אָוועד.

פון השומר-הדהי.

שבת 7 פריה קומט פאָר אַ שיעור תלמוד פאָר אלע שומרים ביגרים, גע-פיהרט דורך אַ קליינער.

שבת 4 נאכמ. קומט פאָר אַ שיעור רמב"ם, געפיהרט דורך חבר ווייצמאן. צווייטע אַפּמאָרען פון אַח הנהגה המקומית מאיר וולדאווסקי נאך א"י קומט פאָר דעם שבת 6 נאכמ. אַ גע-זעגונג, "שלש סעודות".

זונטאָג דעם 12.5 קומט פאָר אין סאַטנאָוויץ אַ כינוס פון קיעלצער און זאָלעמבערג קרייז, אין וועלכען דער היגער קן בעטייליגט זיך אין אַ גרע-סערע צאהל.

לויט אַ בעשלוס פון דער הנהגה הראשית איז פאָרקלאָרעט געוואָרען די אַקציע פון "קין מושבה". ווי עס איז פאָרגעזעהען וועט די אַקציע געקוינט ווערען מיט ערפאָלג.

טשענסטאכאָווער האָט שוין געצייכענט 760.000 זל. אויף דער אינוועסט-טיציע-הלוואה.

ווי מען דערוואַרט זיך, האט די אַלגעמיינע סומע פון דער געצייכענטער אינוועסט-טיציע-הלוואה דורך דער שטאַט טשענסטאכאָווער און קרייז ביז נעכטען נאכמיטאָג דערגרייכט צירקא 760.000 זל. טראָץ דעם, וואס די סובסקריפציע איז נישט בעפאָהלט געוואָרען מיט געלד, נאר אין 40 פראָצענט - מיט אַפּליקאַציעס פון דער נאַציאָנאַלער הלוואה, דאָרף מען אָנערקענען די ביז איצט דערגרייכטע רעזולטאַטען אלס אַ גרויסען סוקצעס, הויפטזעכליך, ווען מען וועט נעמען אין אַכט, אַז די סומע פון 760.000 זל. נעמט ארום די סובסקריב-ציע בלויז פון סוחרים, אינדוסטריעלער, הענדלער, אינסטאַנציעס א.א. און נעמט דאָנעם נישט ארום די געצייכענטע סומע דורך די מלוכה-בעאַמטע, מילי-טער און פאָליציי.

פּעסענטעלענדיג דעם גרויסען סוק-צעס פון דער אינוועסט-טיציע-הלוואה, דאָרף מען גלייכצייטיג פּעסענטעלען דעם בירגערליכען פליכט פון דער הי-גער בעזעלשאַפט, וועלכע האט, ווי מיר האבען שוין פּעסענטעלעט, סאָלידאַריש און געמיינזאַם זיך געשטעלט אויפ'ן רוף פון דער מלוכה, כדי דורך דער דאָזיגער הלוואה צו לינדערן די אַר-אַרבייטסלאָזיקייט.

א קאָנפערענץ אין וואַרשע-וואַרשע.

פון סטאַטאָוטאָ איז מען מודיע, אַז מיטוואָך האט דער סטאַטאָוטאָ ה' רע-באָוסקי געוויילט אין וואַרשע-וואַרשע אַמט אין קעלץ, וואו עס איז בעטראַכט געוואָרען אונטער'ן פאָרויז פון וואַרשע-וואַרשע ה' דוידאָש דער פּרעזידענט-בירגער פונ'ם סיימיק אויפ'ן יאָהר 1935. דער פּרעזידענט איז מיט קליינע ענדערונגען געוואָרען אָנגענומען אין די ראַהמען, אין וועלכע ער איז געוואָ-רען פאָרגעשטעלט דורכ'ן קרייז-ראַט אין טשענסטאכאָווער.

אין דער זעלבער צייט האט דער סטאַטאָוטאָ ה' ראָבאָוסקי בעריהרט מיט'ן וואַרשע-וואַרשע די פּראָגע פון די האַנדעלס-שעה'ן פון מאַנכע האַנדעלס-אונטערנעמונגען אין טשענסטאכאָווער. עס איז געלינגען דעם סטאַטאָוטאָ אין דעם דאָזיגען ענין צו דערגרייכען געוויסע פערלייכטערונגען צוליב די ספּעציעלע בעדינגונגען פון טשענסטאכאָווער מאָרק, אלס אַרס פון צאָהלייכע אויספאָלגען. די דאָזיגע פערלייכטערונגען וועלכע נוגע זיין נאר די אונטערנעמונגען, וועלכע האבען ערפולט זייער בירגער-ליכען פליכט, צייכענענדיג די אינוועסט-ציע הלוואה לויט דער נאָרמע פון דער קאָנסענציע פון זייער אונטערנעמונג.

ZGUBIONO
książeczkę Ubezpieczalni Spo-
łecznej na imię Marjan Ga-
jewski.

עגזיסטירט פון 1898 יאָהר.
אין דער גוט-בעקאַנטער
דירעקטאָר
ב. באַטשאַן
1 אלעס 6
טעלעפ. 22-01
ווערט אויסגעפיהרט שעה און
אַקאָרס אַלעראַרט דרוק-אַרבייט,
— ווי: —
בריעף - בויגען
קאָפּירטען
פאָסט-קאָרטען
חתונה-קאָרטען
בראָשורען
קוויטאָרישען
א פ י ש ע ן
פּלוג - צעטלען
קלעפּטירערעס
א. ה. ג. ביליגער ווי איבעראַל.
בעמערקונג: קלעפּטירערעס ווערען
אויסגעפערטיגט און אויסגעקלעבט
אין משך פון 1 שעה.

פון דער פערזאָנלעכקייט פונ'ם קאָמיטע צו פאָרפאָגירען די אינוועסט-טיציע-הלוואה.

פּרעג. מיטוואָך אָוועד איז אינ'ם לאַקאַל פון סטאַטאָוטאָ פאָרגעקומען אונטער'ן פאָרויז פון דיר. וויטאַצקי א טערוואַלונג פונ'ם בירגער קאָמיטע צו פאָרפאָגירען די אינוועסט-טיציע-הלוואה. דער פאָרויזגעזער האט פארגעשטעלט די רעזולטאַטען פון דער בירגער-אַרבייט פונ'ם קאָמיטע און עס האט זיך אָנגעהויבען אַ דיסקוסיע איבער'ן פאָרגאָס פון דער ווייטערדיגער פּראָ-פאָגאָדע אין די לעצטע טעג, ווייל ווי בעוואוסט, ענדיגט זיך דער טערמין צו צייכענען די אינוועסט-טיציע-הלוואה דעם 10 ד. ח.

אין דער דיסקוסיע האבען אָנטייל-גענומען: גמר. אַלדאווסקי פון קרעפּיק, דיר. וואַנאוויטש, דיר. מאָליצקי, רעפּע-רענט ווייטש, רעד. ווילקאָשווסקי, גאָטשעלינסקי סטאַלץ א. א. און עס איז אנערקענט געוואָרען, אַז די ביז איצטיגע רעזולטאַטען זענען זעהר גוטע און עס איז אויך צו האַפּען, אַז די לעצטע טעג וועלכע ברענגען נאך גרעסערע רעזול-טאַטען, אַזוי, אַז די געזעלשאַפט וועט ווי געהעריג ערפולען איהר פליכט.

דער קאָמיטע האט שוין צושיקט אלע נאָמענאָליכע אויפּרופּען, צוקלעבט פאָרפאָגאָדע-אַפּישען און דורך די מע-גאָפאָנען פאָר'ן מאַגיסטראַט-פּלאַץ אינ-פאָרמירט דאס פּובליקום וועגען די איינצעהייטען און בעדינגונגען פון דער סובסקריפציע און וועגען די ציעלען פון דער אינוועסט-טיציע-הלוואה. עס איז נאך בעזעלעטען געוואָרען צו פערשטאַרקען די פּראָפאָגאָדע-טעטיגקייט און דערמיט איז די פערזאָנלעכקייט ענדיגט געוואָרען.

רעדוקציעס אין דער טשענסטאכאָווער „אובעפּעטשאַלניע“.

אין דער אַרטיגער אובעפּעטשאַלניע זענען אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אַלגעמיינער אַבשאַפּאַר - רעאָרגאַניזאַציע, צוליב דער פערקלענערונג פון די געלד-איינפלוסען, רעזיצירט געוואָרען 24 בעאַמטע. אָנהויב פון קינסטיגען חודש זענען פאָרגעזעהן ווייטערע רעדוקציעס.

Szczepienie ospy ochronnej
świeżą krowianką
STARSZY FELCZER
ST. MITTLER
Częstochowa, Piłsudskiego 7
I-e piętro, tel. 18-04.

בוכהאלטערען און די אינוועסט-טיציע-הלוואה.

מאנטאָ אָוועד איז פארגעקומען א פערזאָנלעכקייט פון דער היגער אַבטיילונג פון בוכהאַלטערען-פערזאָנלעכקייט אויסשליסליך דער אינוועסט-טיציע הלוואה. די פערזאָנלעכקייט האט געעפנט דער פּרעזעס פון דער אַבטיילונג ה' הערמאַן הערצבערג, וועלכער בעגריסט די דע-לעגאַטען פון בירגערליכען פּראָפאָגאָדע-קאָמיטעס פון דער אינוועסט-טיציע-הלוואה און ערטיילט דאס וואָרט דעם פּרעזעס פונ'ם דאָזיגען קאָמיטעט ה' פּעליקס ווייטש.

ה' פ. ווייטש האט אין א קורצער רעדע צו די צאָהלייך - פּערזע-מלעטע מיטגלידער פונ'ם פּערזאָנלע-גרינדעס זי נויטווענדיגקייט און ציעלען פון דער אינוועסט-טיציע-הלוואה, אויפפא-דערענדיג די אָנווענדעטע מיטצואַרביי-טען מיט'ן אַרבייטס-קאָמיטעט.

א לענגערע רעדע האט דאן געהאַ-טען דער דעלעגאַט פון בירגער-קאָמיטעט ה' געמבארעווסקי, וועלכער האט, אויפ-ווייזענדיג מיט ציפערן, בערינדעט די מאַטיווען, מיט וועלכע די רעגירונג האט זיך בענוצט ביים בעשטעטיגען די סובסקריפציע פון דער אינוועסט-טיציע-הלוואה.

צום סוף פון דער פערזאָנלעכקייט איז בעזעלעטען געוואָרען אַרטיסאָגעבען אין אויפּרופּע צו אלע בוכהאַלטערען אין אונזער שטאַט וועגען צייכענען די אינ-וועסט-טיציע-הלוואה און מיטצואַרבייטען מיט'ן פּראָפאָגאָדע-קאָמיטעט פון דער אינוועסט-טיציע-הלוואה.

אָנפאַלען אויף יודען אין קאָנצענטראַציע-לאַגער.

די יודישע קהלה אין קאָנצענטראַציע-לאַגער האט זיך געווענדעט מיט מעמאָריאַלען צו דער ראַדאָמסקער סטאַטאָוטאָ, צו דער לאַדזער וואַרשע-וואַרשע און צום אינערן-מיניסטעריום, אין וועלכע ס'ווערט איבערגעגעבען, אַז זייט עטליכע חדשים קומען אַהין פון דער פּרעמד ענדעקישע אַנטיסעמיטען, וועלכע העצען די דאָרטיגע קריסטליכע איינוואוינער געגען יודען. די דאָזיגע אַנטיסעמיטישע העצע האט געבראַכט דערצו, אַז פערשידענע כלי-גאָנעס בעפאַלען אַמט אין שטעטלעך און אין דער געגנט רוהיגע יודישע אַדוואַר-געהער און שלאָגען זיי מיט שטעקענס. אונגעקאָנטע פערברעכער האבען אויך אויסגעהאַקט שויערן אין יודישע וואוי-נגען, דערוועגן אויך אין דער שוהל. אויף פערשידענע מויערן זענען אויפגע-צייכענט געוואָרען העצערישע אויפ-שריפטען, ווי: „נידער מיט די יודען“, „א. טויט די יודען“, א. ד. גל. אין די טאָג-טעג שטעלען זיך אַוועק ענדעקישע שומרים ביי די טהירען פון די יודישע געוועלבער און לאָזען אַהין נישט אַרײַן.

פון ספאָרט.

(ו.) דעם 26 ד. ח. וועט פאָרקומען אין טשענסטאכאָווער דער ספאָרט-יום-טוב פון מלוכה'שען אינסטיטוט פאָר פיוזשער ערציהונג. ס'איז פאָר צו דערמאָנען, אַז אינ'ם פאָריאָהיגען יום-טוב האבען די „מכבי“ מיטגלידער זיך גאָר שטאַרק אויסגעצייכענט און דערגרייכט זעהר גוטע רעזולטאַטען, אַזוי צ. ב. ש. האט די פּוּטבאַל-מאַנשאַפּט פון טשענסטאכאָווער „מכבי“ געקעמפט אין בלייז-טורנעע און ערשט אין האַלב-סינאַל אַוועקגעפאַלען. די מענער קויש-באַל-סעקציע האט דער-גרייכט דאס ערשטע אָרט און בעקומען א ווערטפולען בעכער.

אויך צום היינטיגערען ספאָרט-יום-טוב גרייטען זיך די מיטגלידער פון „מכבי“ אונטער דער אָנטיהונג פון טורן-לייטער ה' פייגע ענערגיש-צו צו דער אַרבייט, בכדי אויך דאסמאַל געהעריג צו רעפ-רעזונטרען די פאָרבען פון „מכבי“ און אויך אויף ווייטער צו דערהאַלטען דעם ווערטפולען בעכער.

טשענסטאכאָווער - אויף 3 פּראָגענען.

דעם 12-טען מאי, אינ'ם „טאָג פון אונטערקרייז“ וועט טשענסטאכאָווער אַרטיס-טעלען 3 רעפערענצן פון פּוּטבאַל-שפּילער, אין טשענסטאכאָווער וועט די רעפערענצאָנען פון שלעזיען שפּילען מיט די דער היגער רעפערענצאָנען. די צווייטע היגע רעפערענצאָנען מאַהרט נאך ראָדאָמסק שפּילען מיט דער דאָר-טיגער רעפערענצאָנען און די דריטע - וועט שפּילען אין זאָווערטשע.

דיסקוואַליפּירט עטליכע פּוּטבאַל-שפּילער.

די דיסציפלינאַר-אַבטיילונג האט פאר נישט - ענטפערעכענדיג אויפפיהרען זיך אויפ'ן ספאָרט-פּלאַץ פּאַלאַק (בירגאָדא) דיסקוואַליפּירט אויך 4 וואַכען, ראָזענ-בלום (גוואַרדא) - 4 וואַכען, זאָווא-דווינסקי (וויקטאָריאַ) און פאָוועלקעוויטש (טשענסטאכאָבאָק) - צו 2 וואַכען.

בעדייטענד ביליגער געוואָרען סאָדע-וואַסער און לעמאַניאַדע.

ווי מיר דערווייטען זיך איז לעצטענס בעדייטענד ביליגער געוואָרען סאָדע-וואַסער ווי אויך לעמאַניאַדע. אַזוי למשל פערקויפּען די היגע פא-בריקען פון סאָדע-וואַסער: א סאָפּאָן 15 גר., א פּלעשיל לעמאַניאַדע 12 גר. און א פּלעשיל אַראָנזשאָדע 16 גר.

ס'איז נאר א וואונדער פאָרוואָס אין איינצעל-פערקויף איז די דאָזיגע קאָנ-סומציע נישט ביליגער געוואָרען. דאס זענען מיר טאָקע אויסען מיט דער דא-זיגער נאָטיק.

עס געהט צו זומער, די דאָזיגע פּראָדוקציע ווערט בעניצט אין די מא-סען און אויב עס איז ביליגער געוואָרען אין הויז, דאָרף מען עס אויך פיהלען אין דעמיל.

די קאָנסומענטען דאַרפען דאס נעמען אין אַכט און נישט איבערצאָהלען. זאָל מען זאָגען העכסטענס 20 גר. א סאָפּאָן און 20 גר. א פּלעשיל אַראָנזשאָדע. פאר א גרעסער גלאָז סאָדע-וואַסער - 5 גראַשען.

שטעטלעך קאָנצענטראַציע-לאַגער.

קיינ קריסטליכע קונים, אַנדערע ענדע-קעט ווידער ווענדען זיך צו פערשידענע קריסטליכע ערד און מיה פּעזיצער, אַז זיי זאָלען נישט פערקויפּען די יודישע הענדלער קיין שום פּראָדוקטען. די לעצטע טעג - ווערט ווייטער געזאָגט אין מעמאָריאַל - האבען אונ-בעקאַנטע פערברעכער אַרויסגעריסען אויפ'ן יודישען בית-עולם 23 מצבות, א טייל בעשעדיגט און אַנדערע צוזאַמען מיט די קברות-מכשירים אַריינגעוואָרפּען אין דעם שכונת-ליגען ברונעם. די גע-ליטענע און די קהלה האבען זיך גע-וואונדען מעהרערע מאל נאך הילף צום דאָרטיגען פּאַליציי-פּאַסטערונעק, אָבער אַהן ערפאַלג.

די קהלה פערלאָנגט דעריבער - אין סוף פון מעמאָריאַל - אַז די העכערע רעגירונגס-אָרגאַנען זאָלען נעמען אונטער זייער שוץ די רוהיגע יודישע איינוואוי-נער אין קאָנצענטראַציע-לאַגערס וועגען די געשע-הענישען און די שולדיגע צוציהען צו פערזאָנלעכקייט.

FABRYKARNIA, PRALNIA CHEMICZNA
"KRYSTAŁ"
ul. Berka Joselewicza 2.
ספּעציאַליזירט: פאַרבען לעדערען קורטקעס (2 דעסטינירן (אויסנעמען פלעצען און האַפּען). אַבאַנג: פלעצען ווערען אויסגענומען אויפ'ן אָרט.
זענען פאַרפאַרמט אין יודישען און פּוּטבאַל-שפּילער, אַז זיי זאָלען נישט פערקויפּען די יודישע הענדלער קיין שום פּראָדוקטען.

KINO „EDEN“
פון היינט פרייטאָג -
אונגעוועהרליכער פּראָגאַם!

MORD
w Trynitad
דערעקטיוו-געזאַמישער פילם, וואָס האַלט דעם צווייטער אין שפּאַנגען.

איבער'ן פּראָגאַם: אַקסעלעס פון דער גאַנצער וועלט, אַ הערליכע צייכנונגס-קאָמעדיע און שנעלקייט - דעמאָן - נישט-געזעהענע אויפנאָהמען פון אויטאָ-קאָנסטראַקטעס.

Kino „LUNA“

גרויסע פרייזען-הנחה?
כדי צו ערמעגליכען פאָר די ברייטסטע שיכטען דאָס בעוועגן אַפּ גרעסטע היגע קינאָ זענען די פרייזען פון די בילעטען ערנדיגט 80 - 35 טעלע פּלאַץ 35 גר., 25-54 גר., 1-טער - 80 גר., באַלען - 80 גר., לאָזשע 1.90 און 1.40 זל.
היינט - גרויסע פּרעמיערע!

BOLERO
אין דער הויפט-ראַל:
קאָראַל לאַמבאַרד אין זש. ראַפּט.
אָנהויב 7-30 אָוועד.

טעגליך האַלב 4 און האַלב 6
PRZEOR KORDECKI
Obrońca Jasnej Góry.

„ATLANTIC“
אַגראַדאַווא 14.

Jose Mojica
אין פילם

Pieśń Kozaka
און די מעכטיגע דראַמא

Kobieta pod kontrola